

AUTORSKA PRAVA

Umjetnost je
gubljenje vremena!
To možeš zaboraviti!

OH...!

MARKO
ŽELI
STUDIRATI
GLAZBU,
ALI NJEGOVI
RODITELJI
SE PROTIVE
...

To nije fer!
Zašto ne bih mogao biti
umjetnik?

Marko, u čemu je problem

Moji roditelji kažu...
da ću sigurno umrijeti od gladi!

POGRIJEŠILI SU! DA VIDIMO ZAŠTO!

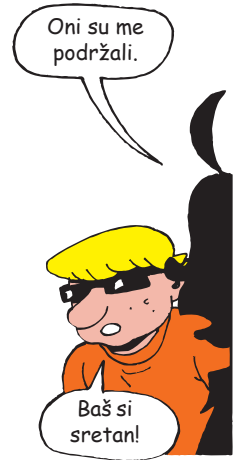

Nimalo me ne poštuju!

I mene su ismijavali moji ujak i ujna, kada sam rekao da želim biti umjetnik...

Stvarno? A tvoji roditelji?

Oni su me podržali.

Baš si sretan!

Moj tata ih je upitao...

Možete li zamisliti svijet bez umjetnika?

FILM

TEATAR

TELEVIZIJA

KIP

KNJIGE

MUZIKA

SLIKARSTVO

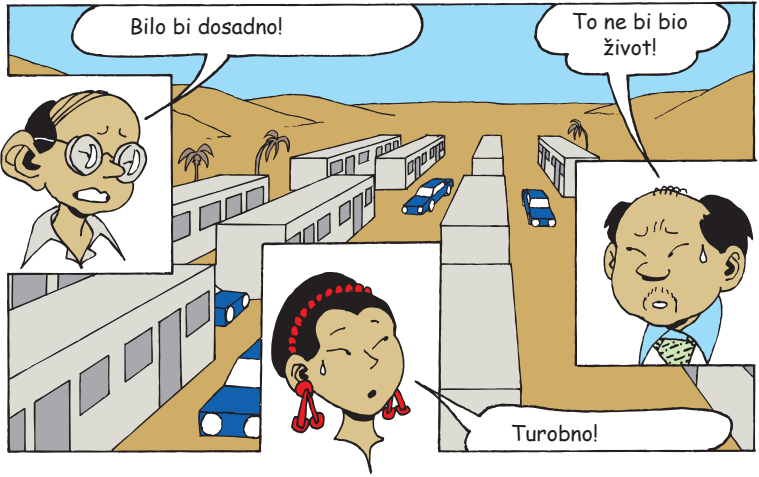
PLES

ITD.

Pa zapravo...

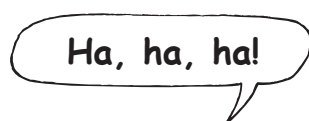
2

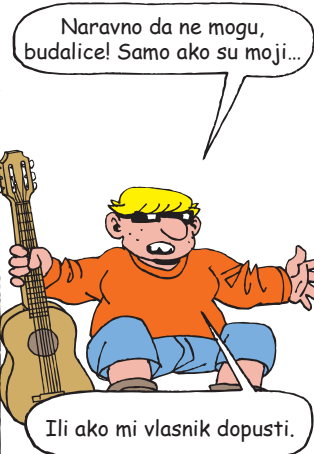

Bilo bi dosadno!

To ne bi bio život!

Turobno!

Tako je: svatko to zna, točno? Dakle...

Ako komponiraš pjesmu ili napišeš knjigu, što si ti u odnosu na to djelo?

Pa...autor!

Dakle, autor je vlasnik svoga djela: njemu pripada zato što ga je on stvorio.

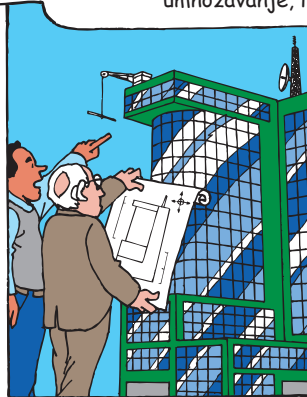

A da bi to uradio morao je vrijedno i naporno raditi, uložiti vrijeme, trud, talent, a često i vlastiti novac.

I niko ne može oduzeti imovinu bez dozvole vlasnika?

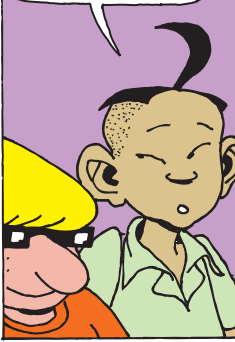
Jedina osoba koja može raspolagati takvim djelom, prodati ga ili iznajmiti, dozvoliti njegovo umnožavanje, licencirati ga i tako dalje, jeste autor.

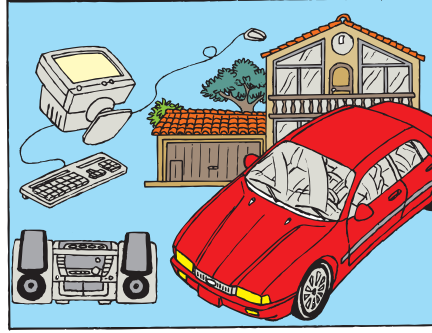
Dakle...ako stvorim neko djelo, mogu li zaraditi novac od toga?

Naravno, a tada će te roditelji ostaviti na miru.

Razlika je u tome što su kuće i automobili materijalne stvari...

Intelektualna djela (pjesme, poezija, scenariji, ples, itd.) su nematerijalne stvari.

Ali sva dobra, fizička i intelektualna, imaju vlasnike čija se prava moraju poštivati .

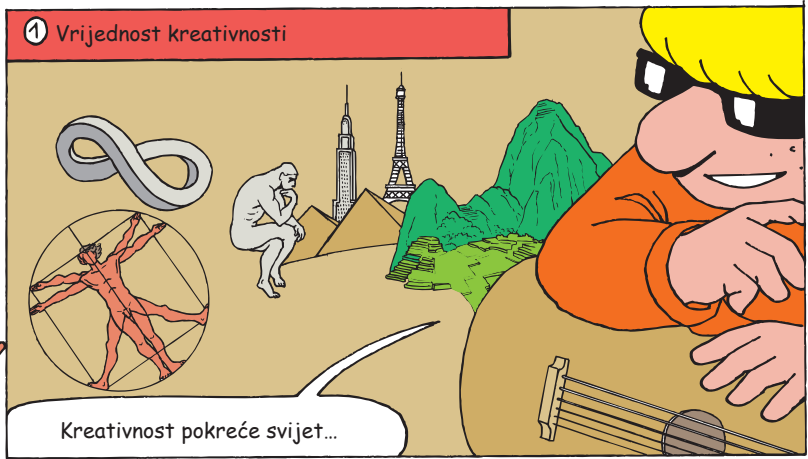

Medij je fizički (papir, CD, kazeta), ali djelo je intelektualno.

Dakle, ako želiš biti izvođač i zaradivati za život kreativnim radom, moraš saznati više o autorskim pravima.

Ko može biti autor?

Samo su ljudi u stanju stvoriti intelektualna djela, tako da životinja, mašina ili institucija ne može biti autor.

Žao mi je Aurora...

Autor!

Ti samo oponašaš, ne stvaraš.

Jadna malena! Ali zar ne postoje i druge vrste autorstva?

Da, postoje...

1. zajedničko autorstvo,

2. autorstvo nad djelima pod pseudonimom (djela pisana pod izmišljenim imenom),

4. autorstvo nad djelima stvorenim za poslodavca.

3. autorstvo nad anonimnim (nepotpisanim) djelima te,

A što ako se dvije strane o nečemu ne slažu?

Općenito se pretpostavlja da prava nad naručenim djelima ili onima koje autor stvori u svojstvu uposlenika pripadaju poslodavcu.

Pa...

Autorska prava štite djela u formi književnih i umjetničkih djela, bez obzira na njihove osobine.

Piratstvo je neovlašteno umnožavanje, prodaja, iznajmljivanje ili drugi vid korištenja djela. U bilo kojem obliku.

Plagijatorstvo je distribucija djela koje pripada nekom drugom, nakon doslovnog kopiranja, parafraziranja i pripisivanja autorstva drugoj osobi.

ili u okviru predavanja iz umjetnosti i književnosti u školama, u obrazovne svrhe...

još u 18. stoljeću...

I možeš reproducirati manje fragmente nekog dijela kako bi pojasnio određenu ideju?

Opet tačno: to se zove pravo citiranja; moraš navesti autora i izvor.

Hvala vam. Sada imam argumente za moje roditelje.

Naravno! Onda će te poštivati kao stvaratelja i vlasnika prava.

Dakle, i mi stvaratelji, ipak, imamo budućnost...

Sadašnjost i budućnost!

Dakle, Van Dalus...?

Hmmmm da... Moram priznati da su tvoji roditelji pogriješili; kada malo bolje razmislim, možda kao umjetnik, ipak, imaš budućnost pred sobom.

PODRŽIMO AUTORSKA PRAVA

Lima, oktobar 2001.god. Objavljeno uz dogovor između Nacionalnog instituta za odbranu konkurencije i zaštitu intelektualnog vlasništva (INDECOPI) i Svjetske organizacije intelektualnog vlasništva (WIPO) * Scenarij i umjetnički dizajn: Juan Acevedo / Dizajn: Germán Luna, Jorge Lahuala / Boja: María Elena Sialer * Prijevod: Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine / Kontakt: WIPO, 34 chemin des Colombettes, 1211 Geneva 20 (Switzerland), e-mail: wipo.mail@wipo.int / Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, Kralja Petra Krešimira IV 8a, 78000 Mostar, Bosna i Hercegovina, www.ipr.gov.ba, e-mail: mostar@ipr.gov.ba.; ispostava u Sarajevu, Hamdije Čemerlića 2/7, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, e-mail: sarajevo@ipr.gov.ba; ispostava u Banja Luci, Ulica Bana dr. Lazarevića i Vase Pelagića, 78000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina, e-mail: banjaluka@ipr.ba.

Ovo djelo je prevedeno i umnoženo uz dozvolu Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (WIPO) koja je nositelj autorskog prava, na osnovu izvornog teksta na engleskom jeziku. Sekretarijat WIPO-a ne odgovara za kvalitet prijevoda ili eventualno prilagođavanje teksta.